ջող էր դերը նաեւ Ա. Սիւքիւթեանի և միւս դերակատարներուն՝ Ն. Գանթարճեանի, Ա. Նաճարեանի, Հ. Տէր Յարութիւնեանի, Յ. Զինչինեանի, Ժ. Թապագեանի և Ժ. Տէմիրճեանի։

Ապա յաջորդեցին կատակերգական – երաժշտական զուարթ կտորներ, ինչպէս «Հնակարկատները» որուն մէջ յաջողութեամբ պսակուեցան Յ. Օթրաքճեան և Ա. Ներսէսեան։

Սպանիական խաղերգ «Մատրիտի պողոտայէն» «Երեք գողերը» պատկերը զուարճալի փակում մը եղաւ թատերական կտորներուն. զայն յաջողութեամբ ներկայացուցին՝ Կ. Գարայեան, Ռ. Միսիրեան և Յ. Պապիկեան գողերու դերով, իսկ Յ. Օթրաքճեան, Ժ. Սապպաղեան և Թ. Ոսպիկեան ոստիկաններ։

Անգամ մ'ալ ջերմին շնորհաւորութիւններ մեր սիրելի Մխիթարեան Հայրերուն, որոնք գիտեն զուարճացնել ու կրթել միանգամայն, և այդ բեմին պատրաստութեան մէջ դուրս ցայտեցնել կու տան մեր տղոց մէջ այնքան գեղեցիկ յատկութիւններ՝ մեծապէս կարեւոր անոնց վաղուան ընկերական կեանքի համար։

Մ. Հ.

ՄԽԻԹ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ – ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Թատերական-երաժշտական հանդէս. – *Փետր. 5ին* Lycée Français*ի ընդարձակ սրահին մէջ աշակերտաց ծնողներու եւ հրաւիրեալներու ներկայութեան կատարուեցաւ շքեղ հանդէս մը, որ կը կապէր Մեծին Մխիթարայ Արբայի Ծննդեան տարեդարձը Վարդանանց զիւցազնական յիշատակին, պարզելով ընտիր եւ նրբաճաշակ յայտագիր մը։*

Վարագոյրը կը բացուէր Եգիպտական քայլերգով, եւ «Քնար Նուագախումբ»ի ազնուօրէն ըրած օժանդակութեամբը երգուեցան «Սիրուն պատկեր»ը եւ «Սիրուն Մանիշակ»ը քանի մը գործիքներով։ Իսկ այլ եւ այլ լեզուներով աշակերտներու կատարած արտասանութիւններէն արժանի են յատկապէս յիշատակուելու Գամառ-Քաթիպայի «Հայեր ի՞նչ անենք»ը. Ա. Ահարոնեանի «Արտաւազդը մեզի տուր»ը եւ Վարուժանի «Անկայծ ճրագ»ը։ Մանկապարէզի փոքրիկներն ալ Օր. Շաբէ Ծերոնեանի խնամքով անսայթաք եւ համարձակ արտասանեցին արձակ եւ ոտանաւոր կտորներ, մեծ հաճոյք պատճառելով թէ ծնողներուն եւ թէ հանդիսականներուն։

Երիցագոյն աշակերտներէն Պէզազեան, Աշոտեան եւ Զիլինկիրեան ներկայացուցին Ֆրանսերէն լեզուով Բոռնէյլի «Սիա»էն ա. և բ. տեսիլը Բ. Արարին, յատակ եւ մաքուր շեշտով եւ իւրացնելով խաղին ոգին։

Վարժարանին Ֆրանսերէնի Ուսուցիչը՝ Պրն. Շարլ Հանանիա ողջուրեց իր ունկնդիրները Clovis Hugues*ի* «Le Drapeau» *հայրենասիրական կտորին արտասանութեամբը, եւ մինչ նա կը նկարագրէր զինուորներու զունդի մը հետզհետէ տասանորդուիլը թշնամի գնդակներէն եւ վերջին զինուորին ձեռքը մնացած դրօշին անյայտանալը, հեռուէն կը լսուէր «Բամ փորտան»ը որ երթալով կը զօրանար մինչեւ յանկնկալս դեռին ինկած հայ դրօշը օդ բարձրանալով խառնուեցաւ հանդիսականներուն տենդագին ծափահարութեան՝ մարտահրաւէր նը-ւագին ուժգին բոմբիւնը։*

Քիչ վերջ սկսաւ Մանկապարէզի «Գայլիկ»ներու դրօշախաղը, իրենց պետին՝ փոքրիկ Ցակոբեանի հրամանին եւ դաշնակին ընկերակցութեամբ. հաճելի էին փոքրիկներուն ճկուն շարժումները. եւ մինչ Ցակոբեան արտասանութեամբ մը հայկական, արաբական եւ մխիթարեան Վարժարանին երեք դրօշներու իմաստը կը պարզէր, իր Գայլիկները կենդանի պատկեր մը կը կազմէին պարզուած երեք դրօշներու հովանիին ներքեւ։

Հանդէսին Բ. մասը կը բացուէր Մխիթարեան Նուագախումբի «Ինչո՞ւ ապչած ես լճակ» եւ «Ննջիր մանկիկ» երգերով, նախ մանտոլիններու վրայ եւ ապա ճայնական գործիքներով ալ նուագուած։

Օրուան բանախօսն էր Վարժարանին անգլիերէնի ուսուցիչ Պրն. Մատթէոս Փափազեան, որ իր բնատուր ճարտասանութեամբ ոգեւորեց հանդիսականները, համառօտ բայց որոշ գիծերու մէջ նկարագրելով Մխիթարեան Միաբանութեան փրկաւէտ դերը եւ անմահ Մխիթարի ճաճանչաւէտ դէմքը, առիթ առնելով փեսրուար 7ի իր ծննդեան տարեդարձի մեծաւուր ցուցադրումը։ Որքան ժողովուրդը նոյնքան ալ պերճախօս Ուսուցիչը չկարոցաւ յաղուրդ տալ իրենց փափաքին, ժամանակին սղութեան պատճառով։

Ներկայացուեցաւ յետոյ « Les petits maraudeurs», *մէկ-արարով, գիւղական կատակերգութիւնը։ Ամբողջ խաղը՝ Ֆրանսերէն լեզուով, արժանացաւ հանդիսականներէ գնահատանքի եւ ծափերու, ի զովեստ փոքր դերակատարներուն։*

Այս անգամ ալ Վարժարանին ուսուցչուհի՝ Օր. Թագուհի Մարարիրոսեանի խնամքով պատրաստուած էր փոքրիկներու պարը, որ միշտ ախորժելի է ժողովուրդին եւ մանաւանդ ծնողներուն։

Հանդէսը կը փակուէր զաւեշտով մը եւ հարկ էր բարմութեան կրած տպաւորութիւններուն վրայ աւելցնել լաւագոյն ազդեցութիւն մը. ահա ինչ որ յաջողեցաւ ներկայացնելով «Առաջին անգամ ի Միլան» խաղը. զովելի է յատկապէս Պետրոս Զիլինկիրեան աշակերտը, որ դերասանի ամէն յատկութիւնները մարմնացուցած էր. շնորհաւորելի է նաեւ զինքը եւ ընկերները հրահանգող Պրն. Զարեհ Պալեան՝ որ անձնուիրութեամբ եւ համբերութեամբ առաջնորդած էր դերակատարները յաջողութեան դափնեպսակին։

Թղթակից

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ZUUՈ-Арм. ССР
Ա. ՄԱՍՆԻԿՅԱՆ ԱՆՎԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ	էջ
Տօնական ու թատերական հանդէսներ Մխիթարեան Վարժարաններուն մէջ·	
խմբ· – *Մուրատ-Ռափայէլեան – Վենետիկ* ·	59
Հ· Մ· Ճ· – *Մուրատեան Վարժարան – Սեւր*	62
Յ· Փ· – *Մխիթարեան Վարժարան – Հալէպ*	63
Թղթակից· – *Մխիթարեան Վարժարան – Աղեքսանդրիա*	64
Մասիս· – Դ. Նորին Սրբութիւն Պիոս ԺԱ. Պապի հոգեհանդիսաը Թաւրիզի մէջ . .	58

ECHOS ARMENIENS	p.
Fêtes et représentations théâtrales dans les Collèges des PP. Mekhitharistes	
Réd. — Au collège Moorat-Raphaël de Venise	59
P. M. Dj. — Au collège Moorat de Sèvres .	62
J. P. — Au collège Mékhithariste d'Alep .	63
Correspondent. — Au collège Mékhithariste d'Alexandrie	64
Masis. — † Messe de Requiem pour S. S. Pie XI à Tauris (Iran)	53

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

Գոյամարտ օրացոյց· հր· Հ· Յ· Դ· Պատանեկան միութեան· Ժ տարի· տպ· Յ· Ֆ· Ճարեան, Փարիզ, գ· 5, 50 Ֆր·

Ա· Վղմար· – *Պուրկտորֆի երիցատան յաղթանակը· թրգ· Հէտվիկ Պիւլ· տպ· «Արարատ», Հալէպ*, 1938 *էջ* 304, *գ· 40 Սէնթ*

Մատենաշար «Արաքս» թերթի, Տպ· Ա· Ստեփանեան Աղեքսանդրիա

Արտաւազդ Արքեպս· Սիւրմէեան· – *Յովհաննէս Կոլոտ Բաղիշեցի եւ Բարզէն աթոռակից Կիլիկեցի· տպ· Անթիլիաս*, 1938, *էջ* 104, *գ· 5 Ֆր·*

Հայկ· Բարեգործ· Ընդհ· Միութեան *Ընդհ· Տեղեկագիր եւ Հաշուետուութիւն 32դ տարեշրջանի*, 1937·

Վ· Նաւասարդեան· – *Աշխարհի նոր բաժանումը (Մունիխի տուիթով) չորս քարտէսներով· տպ· «Յուսարեր», Գահիրէ*, 1939, *էջ* 323, *գ· տոլ·* 1

Շահան· – *Ալեքսանդրապոլի դաշնագրէն՝* 1930*ի կովկասեան ապստամբութիւնները (վերջնահատումներ)· հատ· Ա· Ալեքսանդրապոլի դաշնագրէն Փետր·* 18*ի ապստամբութիւնը· տպ· Ա· Արապեան – Մայրաքաղաք*, 1934, *էջ* 260, *գ· Ֆր·* 20

— *Հատ· Բ· Փետրուար* 18*ի ապստամբութենէն Պրեմէթի հրապարակումը·* 1935, *էջ* 299, *գ· Ֆր·* 20

Ֆերապ· – *Տուայտանքներ (քերթուածներ)· տպ· Սիփան· Ա· Քիթապճեան· Մարսէյլ*, 1938, *էջ* 30, *գ· Ֆր·* 4

Խ· Ամիրեան (*խմբ·*)· – *Ոմանք· տարեգիրք դեղարուեստի եւ գիտութեան· տպ· Կիւթէմպէրկ· Կ· Ն· Մարասճեան, Կ· Պոլիս*, 1939, *էջ* 192, *գ· տոլ·* 1

Սիմոն Գաբամանեան· – *Գրպանի տարեցոյց*, 1939, *Ի տարի· տպ· Տէր-Յակոբեան, Փարիզ*, 1939, *էջ* 128, *գ· Ֆր·* 5

Ներսէս – Յովսէփ Վ· Փափազեան· – *Վսեմ հիմնադիր մը· Ս· Իգնատիոս տը Լոյոլա· տպ· Յ· Մ· Սէթեան, Կ· Պոլիս*, 1934, *էջ* 32,

— *Հրաշագործներու իշխանն յիսալիա՝ Ս· Փրանկիսկոս Պաւլայեցի· տպ· Յ· Մ· Սէթեան, Կ· Պոլիս*, 1935, *էջ* 48

— *Գեմարդկային վսեմութիւնը մարդկային կեանքի մը մէջ· Ս· Յովսէփ Կոպերդինեան· տպ· Ֆ· Ճարեան, Կ· Պոլիս*, 1939

Կրօն Մ· Զագրրեան· – *Լքուած ընտանիքը· էջ մը պոլսահայ կեանքէ* 1887–1913· *տպ· Նիւ Եորք*, 1938, *էջ* 40

Եր· Մարլեան (*հր·*)· – *Գանձարան Հայկական երգերու, Ա· Բ· Գ· գիրք, մեծադիր, էջ* 376· *Հայնագրուած եւ պատկերազարդ· կը բովանդակէ՝ Ազգային, յեղափոխական, ժողովրդական, սիրային, կրօնական, գպրոցական Հայաստանեան բոլոր երգերը· մէն մի հատոր՝* 25 *Ե· Դ·*, 6 *շիլին*, 1,50 *տոլար· Տպ· Ոսկեսար· հասցէ՝* Imp. Vosguédar, Rue Galal, *Le Caire* (Egypte).

Ն· Լ· Մելիտոնեան· – *Մօր մը սիրտը (հաւաքածոյ* 33 *լաւագոյն պատմուածքներու) տպ· Փարոս, Փլովտիւ*, 1937, *էջ* 82, *գ·* 25 *լեւա·*

Սկաւտաբ, *բացառիկ «Ամսօրեայ շրջարերական» (հր· Հ· Ը· Մ·ի Երուսաղէմի մասնաճիւղին) Երուսաղէմ*, 1938·

Հ· Մկրտիչ Պոտուրեան· – *Հայ Հանրապետակ· Հայաստանի քաղաքները, գիւղերը, լեռները, վանքերը եւ պատմական վայրերը, հին ու նոր հայ գաղութներ, Հայ հին ու նոր դէմքեր (թագաւորներ եւ իշխանաւորներ, կաթողիկոսներ եւնն) Հայութեան հետ կապ ունեցող (թագաւորներ եւ իշխանաւորներ, կաթողիկոսներ եւնն) Հայութեան հետ կապ ունեցող հին ու նոր օտարականներ, Հայ պարբերական մամուլը եւն· Գիրք Բ· Թ·* 2, 1938, *Պուրսէյ*, (*էջ* 233–400), *գինն է՝* 120 *լէյ*, 1,25 *տոլար*, 25 *Ֆր·*, 4 *շիլին*, 90 *լեւա*, 100 *դրուշ*, 100 *տրախմի·*

Célébration solennelle du quinzième centenaire de la traduction Arménienne de la Bible, au grand Amphithéatre de la Sorbonne, 29 Mars 1936. Librairie Ernest Leroux, Paris, 1938, p. 80, prix 8 frs.

digitised by A.R.A.R.@